

Strahdneeku Awiwe

Abonešanas maksa: ...

Latvian Nr. 44

Sozialdemokratisks laikraksts

Latvian Nr. 4

Abonešanas maksa: ...

Rebatijsa un ekspedijija Sotrima cels 4.

Nr 91 (596)

Seepaja, swedtdeen, 24 aprilt 1921. g.

Trefchais gads.

Satirisks mahkslas schurnals Svāri Nr 19.

Nupat isnahzis Dabujams wisur. Eksp.: Riga, Elisabetes eela Nr 9, ds. 1. Tahrunis 18-80. Isnahk ik nedelu. Maksa 8 rub. Wairuma p Abramowitscha, Leela eela Nr 22 un „Letas“ grahmātu weikala

Centralās jemes eerhziabas komitejas delegatija

eerabds watar Seepaja nellitumibu hmetle- fchanal, labdas buhtu noitlufchds pee se- mes peefchleefchana. Uf komitejas sehdh bija eeradufchds ap 200 perfonas, zil un- wehrojams, leelata dala laula beslemneku, las peerohda leelu laulstahdneeku inereef agrarjautajuma nosahrotchana. Tika hnois no walratam weeteja aprinta jemes eerhzi- abas komitejam par neastanam hrap wian un Seepajas aprinta jemes eerhzi. komit. lehmameem. Zil nowehrojams delegatija nosahdrob daufus lahpihus jautojumus agrarattiezibds, jo watar famehra ihfa laula tika leetichil un wilsuhpi paphpreestacs un illemtas walratas lomphletes leetas. Par delegatijas darbibu sneezam turpmat Rika- tu pahrskatu.

Par farunam

par jauna ministra kabinetu fahhdhichonu mums hno no Riga fefofch: Weetdeen, 22. apr. demotrat un darba partija bija ufajinajufchi semneeku fawee- nida, laigaleefchus, behpartijifkas (Berga grupa) un sozialdemokratu uf apfpreedi, lai nosahdrotin jautajumu, waj eefpehjam fofahdit jaunu walratumu.

Wepnef apofat sozialdemotrat, darba partija, demotrat un walratumeeku grupa bija weenofufchds uf lopeju pe- gramu un darba partija fawos lehmamos pahnoja, ka ja aif weenas dalas fuhgawibds jaunu walratumu ne- wareschot fofahdit, tad darba partija at- fahschot tagabejo tadnetu.

Wofahdrojds fefofch: Semneeku faweenibds preefchahwibds Rihwe, laigaleefchu — Pahchus un Fr. Zrafuns, behpartijifko — Selma Jehneel (U) pahnoja, ka wimeem preefchd zelta pro- grama na wpeenemama. Rihwe wehl peebibda, ka wajagot tagabejat walbiba laul strahda.

Nonfahchot, ka loti mehrena d ihri demotratifka platforma semneeku faweenibai un laigaleefcham na wpeenemama, apfpreede behhdas.

Sd tad hraufam tohtal uf leju. No famas pufes f. d. parahdijufchi mahsumu peefahpibds, bei Almana Berga ihlei ja- turds pee waras, lai noht laul waj uhdens- pluhdi. Sd tad ari turpmat walbis kom- promifhs starp semneeku faweenibu un unih- neezibu.

Kolomofitwa penemfchana no Kreewijas

uf meera ihguma pamata pagaidam pah- irakfka. Eihdi fchm peenemtas ds wese- las kolomofitwes; wehl japeenem s wese- las un 72 dojatds. Hant gan weewalozijas komitejas ihdranja uf weetam dahchds nede- las apofat, tomehr por kolomofitwu pee- nemfchanas atfounofchana wese wehl nawa fhamas.

Polu-lefchu farunas.

PSU. R a u n d a. 21. apr. (Gita). 20. apr. p. s. p. Symonja aiflahja ahreetu ministrijd polu-lefchu farunas, turds pee- daljds wif Peetowas delegatijas lozehl, hnoem uf Parif aifbrautufcho Milofchu. Weebahjds ari Sautu faweenibds komiteja un Sautu faweenibds preefchahwiji. H- manf sehdh aiflahjot teiza, ka wifch naw fchihreestefnehs, bei ihai fahpweef, wifch aiflahjija uf konsultu fwarigumu un wina ihdeifchanas nepezeefchamibu. Eihdi maja fahumam konferenze eepahfhes ar wifseem materialeem. Wehjam ufstajald sehdh pee- nemfch ofstajals lehmumus. Gaitwanufchds aifrahdijs, ka nepezeefchams weehrest Su- walku ihgumu.

Somijas politika.

PSU. Helsingfors. 21. apr. Somijas ahreetu ministrs Solsti, progresifu partijas kongresd Summersford turfhs runu, turd ihreizech, ka monarhijas eewefchana So- mija ir pilnigi neefpehjama. Ad Franzjas praahbas Wahzilal ir dhdinatds, id Somi- jas eefweefchans dahgwarbistu zhdn pret leelneefseem ir nepeefahchama. Somija, Hgawnija un Latwija war pilnigi pahahmet bei Kreewijas, bei Somijai janoflehdh ar Hgawniju un Latwiju faweeniba. Solsti aif- nofoda bhuhjd Wahzilal kessara Wilhelmu politika aiteeziba uf Solstijds walstin.

Jauns Wahzilals preefchlikums Sabeebroteem.

Parfhes laikraksts „Journal“ teizds frot no drofcham awoleem Berlin, ka wahju waldbiba wahfchot laija ar fchahdu preefch- likumu: 1) Atlihhdhbas jumās no- maksa labda apmehra, id to Simons lita preefchd 7. marid London, prot, peezos pirmas gada maksa fahfana ar Parfhes nofihgumu dhwel dwt un trish- reil trish mifharus peerechlirot mainofchds gada nomafkas, turds ihhdinas bhwapdinti prezintigem nodofseem. Echim peezam gadu nomafkam fefofcham nomafkam po- redseto majata jumā, neta id bh notelka Parif. Peetrateji wofata watnigo gada maksa pamatus.

2) Wahzilals waldbiba ihrahds planu ihpofito apgabalu aifal u- bu dwei ar wahju darba spehta peebah- fchans un zils preefchd tam nepezeef- chamo sehweeku un galawo materiulu pee- gahhdcham.

3) Sabeebroto peebahchansd pee Wah- zilals ruhneezibas peinas ihbi 80 pro- ziwougahlois.

Wahzilals waldbiba pahnem uf fefwis Sabeebroto parodus Amerikal.

Ogratfchi ufur praahbas.

PSU. London. 21. apr. (U. S.) Ogratfchi atrahdijs rakstwu ihpahneeku preefchlikumus un ufur spehd praahbu pehjs nazionald algu iarfja.

Sagaidams jahneeku streiks.

PSU. London. 22 apr. (Radio). Amerikas twailowa ihpahneeku un jah- neeku fahpda afas neaprahchons. Zeribas uf ihhghichanu ir mofatas, ka seh- tad. Ja ihgums neefhs noflehgs ihhd 1. majam, Amerika fogaidams piofchd jah- neeku streiks.

Anglu polizistu fawfstarpeja ap- fchahhdichansd Irlijd.

No D u b l i n a s hno, ka Castleconnel meefina notikate aif leelas pahrestahchansd Anglu bhwhprahligo polizistu apfchahhd- ichansd, turd ihai nofchaut 8 polizist un weens weefnizds ihpahneeks.

8 bhwhprahligo polizist priwatsd breh- bes dhecha Castleconnel weefnizds turetata O'Donovan frogd, tad turpat eefrehja zita bhwhprahligo polizistu no- baka. Wbas pufes domaja, ka wladm da- rshchans ar fahfnerceem. Tika ihwilti rewolweri un gahja wala apfchahhdichansd. Uf weetas ihai nofchaut 8 polizist.

Sahfah eebuzelju partija, bei laul lah- das ihweefchans ihweda ahra na weefni- zas pahchu weefnizds fahmneeku O'Donovanu un nofchahwa wimu par „bhupneeku peeturefchana.

Weefnija ihai pehjs tam apfchahdita ar leelgabalu un apfwaldita ar granalam.

Wehlat, tad eebuzelju-polizistu fchhda wahja gaimd, fchee alwainojds — weefniz- neela fceewaspreefchd. Druftu par wehlu! Minetals leezina, ar lahhdam wefchont- gam metodem rihfojas anglu waldbiba Irlijd.

Italijas sozialisti un wehlefchanas.

No Romas hno 19 apr. ka fhas par to, ihid sozialdemotratifhs wadoni, nemot wehda fahfchitu warmahzibas pret sozial- demotratifu, bhhu nofchamufchi nepeebah- tees wehlefchansd, ir bei pamata. „Avanti“, partijas gentralorgans, ufajina partijas beebdrus ihpahchd nifantumd uf energifu

wehlefchana probagandu, jo sozialdemotro- lijo, aturedamas no wehlefcham, neta nemaniotu bei gan strahda par labu le- manifseem.

Par Anglijas ogtrahpneezibas streiku.

Uf 15. aprili bh ulemis dhelshzeleeku un tranfportfrahdneeku solidaritates streiks behl ogtrahchu streiku pahahfchans, bei pahchd pehdjea azumitell 4 p. p. dhelshze- neeku un tranfportfrahdneeku fceerachas atelzds no ta ihweefchans.

Anglu laikraksti palaban pahneehi fcho federatiju ofstajals mofwahju, kapehjs winaf atelkufchds no solidaritates streiku ihwe- efchans: „Opweewid dhelshzeleeku, tran- fportfrahdneeku, mofchahfchu un turinataju fawerenge nofchamufce atelk streiku, turfch ih nolhs 15. aprili pihli 10 walatd. Sa- tura ar fatulumu, turfch bh nomanoms 14. aprila konferenze, nepalika nelahdas zeh- dah, turds nodrofhinatu wifu ihu orga- nizaciju solidaritati un weenibu, kas bh wifnepezeefchamodais no ogtrahfseem pra- hid pahahfa notelkams. Dordn apure- fcham pa dafai seh weehnizds apmehros ihai wahfchatu fcho ihu organizaciju spehju, pee tam ogtrahfseem uelitu fneegis nelahds pahchds pahahfch. Eihdi zelur- deenas (14. aprila) walaram wehl warea zeret, ka solidaritate frahdneeku fchiras rindds ihf ufhureta, bei apfahli, turd no ta laifa pahrmahhd, fatrizinaja uf zefcho pamatu, uf turd bh dhdinatds streika uf- ajinajums.

Konferenze ihfata fawu wifdhfalo no- wifcham par fahwela pahrmahnu. Wlwal neefhds netaf zils, ka atelktees no streika.

Wofchahd fahutuma sehloni mineta pa- fanojumd naw darlii fhami, bei, fpreechot pehjs ihbi fchm peefchameem laikratu ma- terialeem; wini meefejami fefofchds dhwos apfahhios: 1) ogtrahchu federatijas fe- retora Hodschea iktifda ihhd, tad wifchd parlamenta wehl 14. aprili eenehna streika jautajuma tahdu fahwofli, turfch ihai weenbahfhi nodhdhs no ogtrahchu ihpildu komitejas, 2) tant apfahli, ka dhelshze- neeku un tranfportfrahdneeku solidaritates streiks ihai nomahinatds zaur farunam ar waldbibu un ogtrahchwu ihpahneekem, id id waldbiba ihdrot larewlu, referwifu un bhwhprahligo mobilizaciju ihweds pilnigi fahgotawotes uf to, lai streika gadijuma pahrmenu wifus fahfchams ihhchfchus.

Atgreekfmes pee ogtrahchu federatijas sekretara Hodschea ikturechansd anglu pa- rlamenta 14. aprila sehdh. Hrahbas, ka bei fawas ogtrahchu ihpildu komitejas fhas wifchd bh uf meeru eelafhes jaundf fa- runas ar ogtrahchwu ihpahneekem, lai gan ihpildu komiteja bh atrahdihwe eelafhes tahhdhs farunad jan deemu eepreefch, lo- mehre nebhhs atfihli no ogtrahchwu ihpah- neekem fefofchi dwt — prinzipi: ogtrahchu darba algas netaifchana uf nazionalnem pamateem un ogtrahchwu eenehmumu un peinas kon- trole nazionald apmehros.

Kad lahds pilfowfhs parlamenta loze- lis peeprahja Hodscheam, waj ogtrahchi nebhutu uf meeru apfpreet jautajumu par algam tant leelumd, la wlas ihai hmar- fatas preefchd lara — peeleot 141 pro- sentu peemafu par dhhwes dahhdhu, tad uf to Hodschea atfihdela, ka, ja fchahds preefchlikums eeahlta, tad to waretu ap- fpreet. Hapeefhms, ka fchahda jautajuma apfpreekchana bhutu bhuhchd par pamatu eifweifchu apgabalu algas, bei ne uazio- nalo apmehros notelkas algas.

Ad fhamas, Loib Dhorchds tuhli pehjs parlamenta sehdhs eefauza konferenzi, turd ogtrahchu ihpildu komiteja nolchma nepee- daltees, jo nehl eewehrot tee dwt min- tee prinzipi, bei fceerem wina nelahdsd tahhdhs farunad negribela eelafhes.

Ogratfchu federatijas sekretars Hodschea eefweehda atuhgumos no fawa amata, bei ihpildu komiteja to nepeenehna un ufajin- aja wimu turpinot fawu darbibu.

Hodschea ufstahchansd parlamentd ee- nefa fahfchansd un neewepahhibda dhelsh- zeleeku un tranfportfrahdneeku wibd. Dahji no teem teiza, ka, ja pahs ogtrahchu federatijas sekretars atafas no ultimatiwd

Wapat hnaahja „Inkrets Schurnals“

Nr. 4, 1921. g. ar bagatu ilustratiju un literatifu faturu. Dabujams wisur.

notelkuma par algu ihfchleefcham nazionald apmehros, par to tad pahudindf sol- daritates streiku un zhwifchds dhelshzeleeku un tranfportneeku? Ziti aifal pahmele ogtrahchu ihpildu komitejai, kapehjs wina atelkufchds no farunu wefchans ar waldbibu un ufnehmeem.

Geewehrot wehl to, ka dhelshzeleeku un tranfportfrahdneeku fahuhju par streiku bh fihpda mehda atwehfnata zaur waldbibas wifzaur ihweefis bhwhprahligo u. z. mobi- lizaciju, ir fahpoms, kapehjs solidaritates streiks ihai atelk.

Tomehr ogtrahchi turpina streiku ihpat weehprahligi id agrari, pahfahhdami fawai ihpildu komitejai.

22. aprili wahdfeja wofli ogtrahchu wifpahrejai konferenzei, turd bh jaceem no launa, pehjs gandrihs s nedelas welfo- fchds streika, fahwofli.

Porechams, ka leelats wairums pahah- wds uf streika turpinacham, bei ari og- rahchwu ihpahneeku nepeefahpjas.

Waw eemeffa domat, ka arodneezifka treffaweeniba augfchejo notitumu dehl bhhu fahfchlehdhs.

Wifas dhelshzeleeku un tranfportfrahd- neeku fahpachas id turpmat peeder ogtra- hcham. Sas sehams no mineto organi- zaciju lehmuma pahahfhi ogtrahchus ar me- tezielem ihhchfcham. Sas fahp zitu re- dhams no leela profestu refoleziju fahia, turds ihweefis fhamds fahpuzes pret solida- ritates streika atelkufcham wifabds darba nofars. Weefchd fhamis ir tas fahs, ka Londonas ofas frahdneeku faweenibds eerebni wif id weens wifhs nolufchi fawus amatus aif profesta pret solidaritates streika atelkufcham.

Ogratfchu streiks ir wifas anglu frahd- neezibas dhwew jautajums, jo ihhhdh ogtrahchi fahwds zhdn, tad darba algas nofchana, darba deenos pagarinachana un ruhneezibas kontroles (no walhs un frahd- neezibas pufes) galiga ihwefchana pa- redhama ari zhdhs nofars.

Ja turpmat grhdhs dhelshzeleeku un tranfportfrahdneeku aifstahwetes, tad wi- neem gruhli bhwh zeret uf ogtrahchu pa- bahfchu ar solidaritates streiku.

Sopehjs dhelshzeleeku un tranfportfrahd- neeku atelkufchansd peewenotees tagabejam ogtrahchu streikam ir bhil nofchahlojams fahs, turfch peerahda to, ka anglu frahd- neeziba, tura organizatijas fahs fahw aug- fiat par wifseem zitu fchm frahdneekem, tomehr wehl nawa peeteekofchi ar- ganifeta.

Zaupiba waj ihfchlehdh?

Prof. A. Bahofcha.

Jaund fhamu ministru rihziba pahchd wina waldbibas fahumā tahda, ka ta lau- fahel dahchds un pat mahleei turnefcham pahchds wina beekriteju organos. Wifihreis gris tantit. Zil jauti! Warea eedomatees, ka tad nopeetni gahhdas par to, ka laiwju tentat eefpehjamf tantit naidu par wifu wahdhhgadam, no ahfemem eewedamam pahrtikas weelam, ka gahds, ka teel ap- ziepta beftanigda fpefulantu pelna uf matf, zuluw, mifseem, fhem, rifeem...?) Weh ne id fahrot ministrs tantibu. Ja- taupa newis fpefulantu wifhpeina. bei ja- taupa pee tantas ufura, pahrmahdam no 60—100 proz. japaleef...; fahfhibd „tan- pibds“ noluhda apgahhdibas ministrijd, zaur to nepaleel newenas walhs eefahbes, turd jau zifnehl peehfchwajumu ar ahfemju eepirtumeem, turds waditaji wais uf to newareju atfahfchds, ka teem naw fahfmas no bhchds un bhchds zenam, fugu fahfchu u. t. t.

Bei ar nodofseem pee mums taupa. Naturaliju nodofhs atelkufchds, ari lara a- peinas nodofhs, id nepral- tiffis, ihfchot, id bhhd, atelkufchds, eetaupis... Zereham ka to ih- launa ironija. Jch waj Abrama Bekera

